

STŘEDNÍ ŠKOLA OBCHODU A SLUŽEB, TEPLICE, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

ALEJNÍ 12, 415 01, TEPLICE, tel. 774 850 395

e-mail : ststeplice@seznam.cz

www.ststeplice.cz

Program prevence šikany

Školní rok 2017/2018

Schválil ředitel školy dne 1. 9. 2017

Zpracováno na základě metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. MSMT-22294/2013-1

Program proti šikanování vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. MSMT-22294/2013-1 a je dodatkem školního Minimálního preventivního programu. Je vypracován v souladu s platným zněním Školního řádu.

1) Cíl programu

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Škola se zaměří na oblast komunikace, rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky ve třídách i mezi žáky a učiteli, a to bez ohledu na to, zda zde k projevům šikany již došlo či ne.

2) Odpovědnost za plnění programu

Na tvorbě i realizaci programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, jeho koordinace je v kompetenci školního metodika prevence a výchovného poradce. Za plnění programu zodpovídá ředitel školy.

Škola má povinnost předcházet všem náznakům násilí a šikanování. Šikanování v jakékoli formě a podobě nesmí být pracovníky školy akceptováno. Samotní pedagogičtí pracovníci nesmí svým jednáním se žáky a chováním vůči nim podněcovat zhoršování vztahů směřující k šikanování těchto žáků jejich spolužáky. Pedagogický pracovník musí projevy šikanování neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

3) Teoretická část - Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Může se realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky (facebook, twitter) apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

4) Program proti šikanování

4.1. Prevence

Žáci 1. ročníků se s třídním učitelem zúčastní seznamovací akce. Přítomen bude rovněž výchovný poradce a metodik prevence. Třídní učitel a ostatní pracovníci školy sledují během roku situaci ve třídě a konzultují případné patologické situace s metodikem prevence.

Pedagogové budou proškoleni o šikaně a způsobu řešení, mají k dispozici tištěnou formu Programu. Dokument je umístěn na www školy. Na nástěnce jsou aktuální informace pro žáky.

Všichni pedagogičtí pracovníci:

- kladou důraz na vytváření pozitivních mezilidských vztahů a prostředí vyvolávající pocit bezpečí u žáků, vedou žáky k respektování individuality každého jednotlivce, podporují jejich sebevědomí, vedou žáky k sebeúctě a k otevřené komunikaci, k osvojení si norem slušného chování,
- posilují komunikační dovednosti a sociální kompetence žáků, zvyšují jejich schopnost řešit

problémy a konflikty popřípadě vyrovnávat se s nimi, umět požádat jasně a vhodně o pomoc,

adekvátně reagovat na nejrůznější podněty, na kritiku apod.,

- posilují právní vědomí žáků, úctu k zákonům, vedou je k odpovědnosti za své jednání,
- snaží se být žákům příkladem, spolupracují s rodiči, vzdělávají se v oblasti sociálně patologických jevů,
- věnují zvýšenou pozornost netypickým projevům chování žáků nebo výrazně zhoršenému prospěchu či podezřele omlouvané absenci žáků tak, aby byly problémy včas zachyceny a tím bylo zabráněno vážnějším dopadům, informují o těchto případech TU (případně VP nebo ŠMP nebo vedení školy).

Výchovná komise:

Školní metodik prevence (ŠMP):

- koordinuje plán proti šikanování a následně s programem proti šikanování seznámí všechny pedagogické pracovníky,
- spolupracuje s TU, VP a vedením školy při řešení krizových situací,
- spolupracuje s okresním metodikem prevence, zdravotnickými zařízeními nebo psychology, Policií ČR, orgány sociálně právní ochrany dětí
- podílí se na aktivitách v rámci prevence šikany.

Výchovný poradce (VP):

- spolupracuje s ŠMP při vytváření programu proti šikanování
- spolupracuje s ŠMP, TU a vedením školy při řešení krizové situace.

Třídní učitelé (TU):

- na začátku školního roku informují žáky i rodiče, na koho se obrátit při problémech ve škole (TU, ŠMP, VP, VŠ)
- seznámí na začátku roku žáky i rodiče s programem proti šikaně (zápis v třídní knize, třídní schůzky)
- řeší okamžitě projevy sociálně patologického chování (ve spolupráci s VP a ŠMP)
 - na TH pohovoří se žáky o možných problémech či výskytu šikany ve třídě

Učitelé OBN:

- seznámí žáky v hodinách OBN (viz tématické plány) s nebezpečím šikany a jejími důsledky

Učitelé IKT:

- seznámí žáky v úvodních hodinách IKT s nebezpečím kyberšikany a jejími důsledky

Rodiče:

- v případě podezření na šikanu týkající se nejen jejich dítěte, ale i ostatních spolužáků, informují TU nebo jiného pedagoga, ŠMP, VP nebo přímo vedení školy
- spolupracují se školou při řešení problému
- spolupracují s PPP či jinými odbornými pracovišti v případě problémů
- sledují školní web

4.2. Společný postup při řešení šikanování

Jedním z elementárních opatření k ochraně dětí před násilím je domluva pedagogů, jak postupovat při řešení výchovně náročných – krizových situacích, v našem případě při šikanování.

Prvním krokem je schopnost rozpoznat, zda se v dané situaci jedná o počáteční nebo pokročilé stádium vývoje šikany. Postup řešení musí být přizpůsoben vývojovému stádiu onemocnění skupiny. Počáteční stádium zahrnuje první, druhý a třetí stupeň vývojové destrukce, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování ve skupině nejsou přijaty většinou. Pokročilé onemocnění, tedy čtvrtý a pátý stupeň šikanování, kdy normy, hodnoty a postoje vůči šikanování byly přijaty většinou

či dokonce všemi nebo téměř všemi členy skupiny.

5. Krizový plán pro řešení šikany

Při podezření na šikanu nebo při oznámení šikany některým žákem: 1. Izolují oběť od agresora, případně agresora od zbytku třídy 2. Kontaktují třídního učitele, výchovného poradce a metodika prevence (VK) 3. Šetření vede výchovná komise.

6. Ochranný režim

Účinný ochranný režim před šikanováním má celoškolskou působnost. V obecné rovině do něj patří zejména dvě základní věci: školní řád a dozory učitelů.

Školní řád

- ve školním řádu jsou zakotvena základní pravidla pro chování žáků ve škole.

Účinné dozory

Důležitým bodem prevence šikany jsou pedagogické dozory ve všech prostorách školy. Rozpis dozorů o přestávkách stanovuje zástupce ředitele školy. Jsou k dispozici ve sborovně. Pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s povinnostmi vyplývajícími z dozoru o přestávkách. Dozor nad žáky v průběhu vyučovacích hodin provádí vyučující, na školou konaných akcích pak stanovený dozor.

V Teplicích dne 1. 9. 2017 Vypracoval šmp : Mgr. Riana Šeborová

Schválil: Ing. Mgr. Zdeněk Pešek, MBA
ředitel školy